

Læringsudvalg

12. oktober 2023

Referat

Dato: 6. oktober 2023 10:15-14:15**Mødested:** Dokk1, Hack Kampmanns Plads 6, Aarhus*(Det er FN ordblindedag, så der er masser af aktiviteter i huset)***Mødelokale:** Undervisningslokale 2**Medlemmer:**

Filiz Thunø (A), Roskilde (formand)

Jesper Wittenburg (A), Frederikssund

Britta Bitsch (F), Vejle

Carsten Petersen (C), Sorø

Kristine Nygaard, Aalborg

Ann-Britt von Seelen, Esbjerg

Helle Bak Andreasen (V), Jammerbugt

Claus Hagstrøm Hansen, Horsens

Afbud:

Britta Thuun-Petersen, Viborg

Sekretær for udvalget:

Michel Steen-Hansen

Tidsplan	Sager
Kl. 10:15	Godkendelse af dagsorden 2
Kl. 10.20	Læringsudvalget - status og aktuelle temaer..... 2
Kl. 11.00	Børn og unges trivsel LEX Aarhus – med fokus på hvordan man skaber læseglæde i skoler, biblioteker og familier..... 3
Kl. 12.00	Frokost 5
Kl. 12.45	STATUS: Børn og unges læseglæde - pulje på 8 millioner kroner..... 5
Kl. 13.15	Læringsudvalgets fremtidige fokus og møder 6
	Årshjul 7
Kl. 14.15	Tak for i dag

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden og referat til orientering fra sidste møde se [HER](#)

Se mere om udvalget og arbejdet [HER](#)

Indstilling

Godkendes.

Afgørelse

Godkendt.

2. Læringsudvalget - status og aktuelle temaer

Sagsfremstilling

Siden sidste møde er der kommet en række tiltag som kan være interessante at tage udgangspunkt i.

Finansloven

Den danske regering har i deres finanslovsforslag ikke afsat specifikke midler til særlige indsatser for læsning eller biblioteker i det hele taget, udover hvad der er til den statslige overbygning. Desværre heller ikke til den særlige indsats som DB har fået midler til i de seneste år for at koordinere den folkelige forankring i FN's verdensmål. Det arbejdes der på at få.

Regeringen har desværre derimod foreslået besparelser på centrene for undervisningsmidler CFU. Det kan I se mere om [her](#), hvor Danmarks Lærerforening kalder det ret hovedløst, hvis man ønsker at skabe en mere praksisnær og varieret undervisning i skolen, som formand Gordon Ørskov Madsen udtrykker det.

Den svenske finanslov har mia. til læsningsindsatser

Den svenske Regering har i finansloven foreslået en "læsesatsning" som indeholder: bemandede skolebiblioteker og penge til at købe bøger. I finanslovsforslaget for 2024 foreslår regeringen ca. ½ mia. svenske kroner afsat årligt til flere investeringer, der skal styrke elevernes læsefærdigheder. Det drejer sig blandt andet om en større investering i bemandede skolebiblioteker, og penge til at indkøbe bøger.

<https://regeringen.se/pressmeddelanden/2023/09/regeringens-lasattsning-bemannade-skolbibliotek-och-pengar-for-att-kopa-in-bocker/>

DB arbejder på at etablere et online møde med Svensk Biblioteksforening, hvor de kan præsentere den mangeårige indsats som har ført til denne store indsats for læsning. Det er sket bl.a. på baggrund af læsekoalition, men det vil være oplagt at Læringsudvalget tager del i denne drøftelse.

Bogforum Bellecenter

Fra vores helt egen andedam, har vi i forbindelse med Bogforum i Bellecentret 3.-4. november arrangeret en debat 3. november kl. 15.00-15.30 "Hvorfor fanden læser de ikke?"

DB inviterer på Bogforum alle udvalg til fælles frokost og efterfølgende debat, men der vil også være mulighed for at udvalget kan samles til et møde.

Formanden og direktøren lægger op til debat.

Indstilling

Drøftes med oplæg til handlinger.

Afgørelse

Sagen drøftet med særlig vægt på at der skal arbejdes på konkrete handlinger, som også kan bruges i de enkelte kommuner og udvalg.

Dette er også et element i "[National indsats for børn og unges læseglæde: Et styrket samarbejde mellem de pædagogiske læringscentre og folkebibliotekerne](#)" jf. pkt. 4. hvor Læringsudvalget opfordrer til at skabe konkrete politiske tiltag hvor "kulturudvalg" og "undervisningsudvalg" kan dagsordenssætte forslag til at skabe samarbejder mellem skoler og bibliotek.

Projektet kan også ses som en naturlig udvikling af Danmarks Biblioteksforenings oplæg til [National Læsestrategi](#) og som en del af arbejdet på en revitalisering af læsekulturen i en tværsektoriel sammenhæng. Særligt med fokus på samarbejder mellem skoler og biblioteker, samt mellem "kulturudvalg" og "undervisningsudvalg" (og andre sektorer/udvalg, hvor "læsning" kan bruges som redskab.

Et skridt på vejen er et onlineseminar med oplæg fra den Svenske Biblioteksforening om baggrunden og lobbyindsatsen for at der er afsat en mia. på finansloven til en læseindsats. Til dette seminar inddrages "Læsekoalitionen" og vi forsøger at inddrage flere parter fra Danmarks Lærerforening.

Tidspunktet bliver oktober-november og tilsendes udvalget, når programmet er færdigt.

Et andet skridt er onlinekonferencen "Veje til gode læsevaner" som er skabt af EdTalk og Dansk lærerforening og hvor Danmarks Biblioteksforening er gået ind som partner og Lisbet Vestergaard kommer med indledning om LÆSELYST den 28. november 2023, kl. 09:00 – se mere [her](#) og skriv til msh@db.dk hvis udvalget vil have et fripas til deltagelse.

3. Børn og unges trivsel LEX Aarhus

– med fokus på hvordan man skaber læseglæde i skoler, biblioteker og familier

Sagsfremstilling

I Aarhus Kommune har man i en del år arbejdet med forskellige strategiske tiltag på tværs af sektorer, der skal understøtte læring, trivsel og læsning.

Aarhus Bibliotekerne har til Læringsudvalget forberedt en tour de force gennem en række tiltag, som de har arbejdet med gennem årene.

Teamleder for Team Familier og Børn på Dokk1, **Jannik Mulvad** vil lægge for og fortælle om Aarhus Læsestrategi. Faktisk var det tilbage i 2017 at Aarhus Byråd vedtog en "[National læsestrategi for Aarhus](#)", som de kaldte den, for at sætte fokus på de mange indgange til læsning på tværs af sektorer, bl.a. inspireret af oplægget til National Læsestrategi som Danmarks Biblioteksforening stod bag.

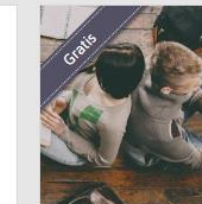

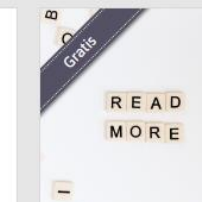
Men der er sket meget siden – I kan se en række aktuelle eksempler på forløb udbudt af Aarhus Bibliotekerne til de forskellige alderstrin og institutionstyper ved at klikke [her](#).

Forløb udbudt af Aarhus Bibliotekerne

Dagtilbud

	Byg og programmer med LEGO Spike Periode: 04.09.2023 - 05.02.2024 Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Teknologiforståelse Læs mere		Julehygge Periode: 27.11.2023 - 01.12.2023 Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Kulturhistorie og tro, Kunst, arkitektur og design Læs mere
	Leg med Blue-Bots Periode: 11.04.2024 - 06.06.2024 Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Teknologiforståelse Læs mere		Lydbanko for børnehaver Periode: Hele året Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Litteratur og medier Læs mere

Grundskole

	Leg og lær med BeeBots Periode: Hele året Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Naturvidenskab, Teknologiforståelse Læs mere		Besøg biblioteket med din modtageklasse Periode: Hele året Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Litteratur og medier Læs mere
	Bibliobitterne - på Gellerup bibliotek Periode: Hele året Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Litteratur og medier Læs mere		Biblioteket kommer til jer! Periode: Hele året Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Tværfaglige tilbud Læs mere
	Booktalk Periode: Hele året Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Litteratur og medier Læs mere		Booktalk Periode: Hele året Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Demokrati og medborgerskab Læs mere
	Booktalk for mellemtrin Periode: Hele året Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Litteratur og medier Læs mere		Booktalk med engelske bøger Periode: Hele året Udbyder: Aarhus Bibliotekerne Emne: Litteratur og medier, Tværfaglige tilbud Læs mere

Jannik vil også fortælle om [ORLA](#)-prisen og [ALBUS](#)-festivalen samt om [Små stemmer store fortællinger](#).

I Aarhus Kommune er der desuden en række andre initiativer som udmønter sig i konkrete initiativer, som vi får korte oplæg om fra engagerede medarbejdere.

Det er bl.a.

- Bogglad og MBU-samarbejde - [Nina Sif Tønder](#) – cand.mag. Biblioteksformidler Familier og Børn, Dokk1
- Litterære lykkeposere, Spark til læselysten og Bookcamp – [Jette Holmgaard Greibe](#) – Bibliotekar, Biblioteksformidler Familier og Børn, Dokk1
- Poetry Slam og Unge poeter – [Jesper Kirkegaard](#) - Biblioteksformidler Familier og Børn, Dokk1

På baggrund af oplæggene drøfter vi Aarhus' erfaringer, samt hvordan udvalget kan bruge disse input i det videre arbejde.

Indstilling

Der lægges op til en drøftelse af de kommunale indsats for at få flere til at læse mere, som udvalget kan arbejde med og temasætte i den kommende tid.

Afgørelse

Inspirerende oplæg, som vi samler i et katalog til gensidig inspiration i udvalget.

Herunder er en række links til oplæg:

Litterære lykkeposere, Spark til læselysten og Bookcamp - Jette Holmgaard Greibe

Poetry Slam og Unge poeter – [Jesper Kirkegaard](#)
https://youtu.be/_2wUDGekPXI?si=W9Cch3EmEqRH3PFg

Frokost

4. STATUS: Børn og unges læseglæde - pulje på 8 millioner kroner

Sagsfremstilling

Status på indsatsen ved Michel Steen-Hansen

Fælles drøftelse af emnet "Læseglæde og samarbejdsmodeller": Hvad er særligt vigtigt i denne indsats? Er der noget, der har strategisk forrang?

Fælles drøftelse af muligt samspil mellem denne indsats og projekterne "En verden af historier" (DR med støtte fra TrygFonden) og "Det starter med børnene" (Aalborg Bibliotekerne med deltagelse af 40 folkebiblioteker og med tilskud fra Slots- og Kulturstyrelsen).

Hvordan kan læringsudvalget arbejde med disse temaer?

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på hvornår og hvordan læringsudvalget kan arbejde på at fremme indsatsen med at skabe samarbejdsmodeller i kommunerne.

Afgørelse

Sagen drøftet.

Projektet er navngivet ”[National indsats for børn og unges læseglæde: Et styrket samarbejde mellem de pædagogiske læringscentre og folkebibliotekerne](#)”
Læringsudvalget opfordrer til at skabe konkrete politiske tiltag hvor ”kulturudvalg” og ”undervisningsudvalg” kan dagsordensætte forslag til at skabe samarbejder mellem skoler og bibliotek.

Et første skridt udvalget kan tage er at skrive ud til alle landets biblioteker med en opfordring til at overveje mulighederne samt undersøge de økonomiske konsekvenser for at afskaffe gebyr for børn under 15 år, hvis de ikke afleverer til tiden, da de vurderer at det kan være en forhindring for nogle grupper at låne på bibliotekerne. En del biblioteker har allerede gjort det i forbindelse med at de politiske takster fastsættes af kommunen.

Nationalt vil udvalget også arbejde for en afskaffelse i forbindelse med revidering af lov og bekendtgørelse.

5. Læringsudvalgets fremtidige fokus og møder

Sagsfremstilling

På baggrund af drøftelserne planlægger vi næste møde.

Men udgangspunkt i [Handleplaner fra Læringsudvalg](#) drøfter udvalget arbejdet, om de har brug for at sætte nye mål og hvordan det kan præsenteres over for repræsentantskabet, eller som udgangspunkt for en debat på Det Bibliotekspolitiske Topmøde den 11. og 12. april 2024 i Sønderborg.

På Bogforum inviterer DB alle udvalg til fælles frokost og efterfølgende debat, men der vil også være mulighed for at udvalget kan samles til et møde. Er der interesse for det?

Indstilling

Der skabes en plan for temaer og møder i det næste år.

Afgørelse

Der udsendes doodle på et ordinært møde i udvalget i januar/februar 2024.

Yderligere er planlagt:

På **Bogforum** afholdes paneldebat på Bellascenen fredag den 3. november 2023

- Kl. 15:00-15:30 **Hvorfor fanden læser de ikke?**
Debat om hvorfor - men også om hvilke veje man kan gå for at stimulere læsning blandt børn og unge og styrke øget lystlæsning. Nationalt, og her kommer Simon Skov Fougt og PIRLS ind, men også lokalt. Den anden deltager er således Filiz Thunø (A), formand for DB Læringsudvalg og medlem af Roskilde Byråd. Her er

man i gang med en ny kulturstrategi, hvor en stærk læsekultur prioriteres højt politisk. Arrangør: Danmarks Biblioteksforening, moderator direktør Michel Steen-Hansen.

- Kl. 13:30 planlægger vi at afholde et koordineringsmøde mellem Lærings-, Digitaliserings-, og Kulturudvalget med de udvalgsmedlemmer der kan deltage.
- kl. 12:30 Danmarks Biblioteksforening inviterer desuden på en let frokost
Ønsker du to billetter tilsendt?
Deltager du selv i frokosten?
Tilmelding: Send venligst besked til Jeanette Fog Vogelius på jfv@db.dk senest den 13. oktober.

”**Veje til gode læsevaner**” er en konference skabt af EdTalk og Dansk Lærereforening og hvor DB er gået ind som partner. Lisbet Vestergaard kommer med indledning om LÆSELYST 28. november 2023 kl. 09:00, efterfulgt af workshop med fokus på læsning og danskundervisning, – se mere [her](#) og skriv til msh@db.dk hvis I vil have et fripas til deltagelse.

6. Årshjul

Til inspiration har vi lavet et årshjul over aktiviteter som Danmarks Biblioteksforening er involveret i og som kan have jeres interesse.

Årshjul

(se flere event her db.dk/events)

2023

- 12.-13. oktober **Strategisk folkebiblioteksmøde**, Comwell Middelfart
- 25. oktober **Formand og direktør på besøg i Viborg som ansøger for fremtidig Topmøde**
- 27.-28. oktober **DB Forretningsudvalg 12-12 seminar**, Den Gamle By Aarhus
- 1. november: **Kick-off for 17 indsatskommuner i National indsats for børn og unges læseglæde**, Kulturøen Middelfart
- 3.-4. november **Bogforum Bellacenter**
– DB inviterer repræsentantskab til fælles frokost kl. 12.30 og efterfølgende debat 3. nov. kl. 15.00-15.30 ”Hvorfor fanden læser de ikke?”
Kulturudvalget afholder møde den 3. nov. kl. 10.30- 12.30
Digitaliseringsudvalget afholder møde den 3. nov. kl. 11.00-12.30
Kl. 13.30 mødes udvalg og de udvalgsmedlemmer der kan til fælles møde mellem Kultur, Lærings og Digitaliseringsudvalg om evt fælles debatmøder.
- 8. november **”Biblioteksbrug i dag og i morgen”** Vartov i København (Tænketanken Fremtidens Biblioteker)
- 9. november 2023 **Møde med Kulturminister** – Formand og Direktør
- 9.-10. november **Børne- og kulturchefforeningen Årsmøde** på Nyborg Strand.
- 17. november **Repræsentantskabsmøde** i Vejle

2024

- januar-februar **møde med de Nordiske Biblioteksforeninger**
- 11. og 12. april **Bibliotekspolitisk Topmøde** i Sønderborg

- 13.-15. juni **Folkemøde Bornholm**
- 22.-24. august **Kulturmødet på Mors**

EVT.

Filiz Thunø
Formand

Michel Steen-Hansen
Direktør